

II

*(Mededelingen)*MEDEDELINGEN VAN DE INSTELLINGEN, ORGANEN EN INSTANTIES VAN
DE EUROPESE UNIE

EUROPESE COMMISSIE

**Uitnodiging opmerkingen te maken over de ontwerpverordening van de Commissie betreffende de
toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de toepassing van de Europese
Unie op de minimis-steun**

(2013/C 229/01)

Belanghebbenden kunnen hun opmerkingen maken door deze binnen één maand vanaf de datum van de bekendmaking van deze ontwerpverordening te zenden aan:

Europese Commissie
Directoraat-generaal Concurrentie
Griffie Staatssteun
1049 Brussel
BELGIË

E-mail: stateaidgreffe@ec.europa.eu

Ref.: HT.3572 — SAM — de minimis review

De tekst is ook beschikbaar op de volgende website:

http://ec.europa.eu/competition/consultations/2013_second_de_minimis/index_en.html

ONTWERP VERORDENING (EU) Nr. .../... VAN DE COMMISSIE**van 17 juli 2013****betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van
de Europese Unie op de-minimissteun****(Voor de EER relevante tekst)**

(2013/C 229/02)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 108, lid 4,

Gezien Verordening (EG) nr. 994/98 van de Raad van 7 mei 1998 betreffende de toepassing van de artikelen 92 en 93 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap op bepaalde soorten van horizontale steunmaatregelen ⁽¹⁾,

Na bekendmaking van de ontwerpverordening ⁽²⁾,

Na raadpleging van het Adviescomité inzake overheidssteun,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Overheidsfinanciering die aan de criteria van artikel 107, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna „het Verdrag” genoemd) voldoet, vormt staatssteun en moet op grond van artikel 108, lid 3, van het Verdrag bij de Commissie worden aangemeld. Op grond van artikel 109 van het Verdrag kan de Raad

⁽¹⁾ PB L 142 van 14.5.1998, blz. 1.

⁽²⁾ PB C 229 van 8.8.2013, blz. 1.

evenwel bepalen welke categorieën steun van die aanmeldingsverplichting zijn vrijgesteld. Overeenkomstig artikel 108, lid 4, van het Verdrag kan de Commissie verordeningen vaststellen betreffende deze categorieën staatssteun. Op grond van Verordening (EG) nr. 994/98 heeft de Raad, overeenkomstig artikel 109 van het Verdrag, besloten dat de-minimissteun een van deze categorieën kan zijn. Op basis daarvan wordt de-minimissteun, d.w.z. aan eenzelfde onderneming toegekende steun die over een zekere periode een bepaald vast bedrag niet overschrijdt, geacht niet aan alle criteria van artikel 107, lid 1, van het Verdrag te voldoen en is deze derhalve niet onderworpen aan de aanmeldingsprocedure.

- (2) In talrijke besluiten heeft de Commissie het begrip „steun” in de zin van artikel 107, lid 1, van het Verdrag verduidelijkt. De Commissie heeft ook haar beleid met betrekking tot een de-minimisplafond beneden hetwelk artikel 107, lid 1, van het Verdrag kan worden geacht niet van toepassing te zijn, uiteengezet, eerst in haar mededeling inzake de-minimissteun ⁽¹⁾ en vervolgens in Verordening (EG) nr. 69/2001 van de Commissie ⁽²⁾ en in Verordening (EG) nr. 1998/2006 van de Commissie ⁽³⁾. In het licht van de ervaring die bij de toepassing van Verordening (EG) nr. 1998/2006 is opgedaan, lijkt het passend een aantal van de in die verordening vastgestelde voorwaarden te herzien en die verordening te vervangen.
- (3) Het plafond van 200 000 EUR voor het bedrag aan de-minimissteun dat één onderneming gedurende een periode van drie jaar van een lidstaat mag ontvangen, dient te worden behouden. Dat plafond blijft nog steeds noodzakelijk om te garanderen dat maatregelen die onder deze verordening vallen, het handelsverkeer tussen lidstaten niet beïnvloeden en/of de mededinging vervalsen of deze dreigen te vervalsen.
- (4) Een onderneming is, voor de toepassing van de mededingingsregels van het Verdrag, elke entiteit die een economische activiteit uitoefent, ongeacht de rechtsvorm ervan en de wijze waarop zij wordt gefinancierd ⁽⁴⁾. Het Hof van Justitie heeft bepaald dat alle entiteiten die (juridisch of feitelijk) onder de zeggenschap staan van dezelfde entiteit, als één onderneming dienen te worden beschouwd ⁽⁵⁾. Ter wille van de rechtszekerheid en ten einde de regeldruk te verminderen, dient deze verordening een uitputtende lijst van duidelijke criteria vast te stellen om te bepalen wanneer twee of meer entiteiten als

één onderneming moeten worden beschouwd. De Commissie heeft in de definitie van kleine en middelgrote ondernemingen (hierna „kmo's” genoemd) van bijlage I bij Verordening (EG) nr. 800/2008 ⁽⁶⁾ uit de vaststaande criteria voor het definiëren van „verbonden ondernemingen” de criteria gekozen die voor de toepassing van deze verordening geschikt zijn. Die criteria zijn vertrouwd voor overheidsinstanties en zij dienen, binnen het toepassingsgebied van deze verordening, van toepassing te zijn op zowel kmo's als grote ondernemingen.

- (5) Om rekening te houden met de kleine gemiddelde omvang van ondernemingen die in het beroepsgoederenvervoer over de weg actief zijn, dient het plafond voor ondernemingen die beroepsgoederenvervoer over de weg verrichten, op 100 000 EUR te worden vastgesteld. Het aanbieden van een geïntegreerde dienstverlening waarbij het eigenlijke vervoer slechts één element is (zoals verhuizingsdiensten, post- of koerierdiensten, of diensten voor afvalophaling en -verwerking), dient niet als een vervoersdienst te gelden. Gezien de overcapaciteit in het goederenvervoer over de weg en de doelstellingen van het vervoersbeleid wat betreft congestie op de weg en het goederenvervoer, dient steun ten behoeve van de aanschaf van vervoermiddelen voor het goederenvervoer door ondernemingen die beroepsgoederenvervoer over de weg verrichten, van het toepassingsgebied van deze verordening te worden uitgesloten. Gezien de ontwikkeling van het passagiersvervoer over de weg is het niet langer passend voor deze sector een lager plafond toe te passen.
- (6) Gezien de bijzondere regels die in de sectoren van de primaire productie van landbouwproducten, in de visserij en de aquacultuur gelden, en gezien het risico dat in die sectoren steunbedragen die het in deze verordening vastgestelde plafond overschrijden, toch aan de criteria van artikel 107, lid 1, van het Verdrag kunnen voldoen, dient deze verordening niet op die sectoren van toepassing te zijn.
- (7) Gezien de overeenkomsten die tussen de verwerking en afzet van landbouwproducten en van niet-landbouwproducten bestaan, dient deze verordening te gelden voor de verwerking en afzet van landbouwproducten mits aan bepaalde voorwaarden is voldaan. In dat verband dienen noch activiteiten op landbouwbedrijven die nodig zijn om een product voor te bereiden voor de eerste verkoop (zoals oogsten, maaien en dorsen van graan of het verpakken van eieren), noch de eerste verkoop aan wederverkopers of verwerkende bedrijven als verwerking of afzet te worden beschouwd. Het Hof van Justitie heeft verklaard ⁽⁷⁾ dat de lidstaten, wanneer de Unie een regeling voor de totstandbrenging van een gemeenschappelijke marktordering in een bepaalde landbouwsector heeft vastgesteld, zich dienen te onthouden van elke maatregel die daarvan afwijkt of er inbreuk op maakt. Daarom dient deze verordening niet van toepassing te

⁽¹⁾ PB C 68 van 6.3.1996, blz. 9.

⁽²⁾ Verordening (EG) nr. 69/2001 van de Commissie van 12 januari 2001 betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het EG-Verdrag op de-minimissteun, PB L 10 van 13.1.2001, blz. 30.

⁽³⁾ Verordening (EG) nr. 1998/2006 van de Commissie van 15 december 2006 betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het Verdrag op de-minimissteun (PB L 379 van 28.12.2006, blz. 5).

⁽⁴⁾ Arrest van 10 januari 2006, zaak C-222/04, Ministero dell'Economia e delle Finanze/Cassa di Risparmio di Firenze SpA e.a., Jurispr. 2006, blz. I-289.

⁽⁵⁾ Arrest van 13 juni 2002, zaak C-382/99, Nederland/Commissie, Jurispr. 2002, blz. I-5163.

⁽⁶⁾ Verordening (EG) nr. 800/2008 van de Commissie van 6 augustus 2008 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 87 en 88 van het Verdrag met de gemeenschappelijke markt verenigbaar worden verklaard (PB L 214 van 9.8.2008, blz. 3).

⁽⁷⁾ Arrest van 12 december 2002, zaak C-456/00, Frankrijk/Commissie, Jurispr. 2002, blz. I-11949.

- zijn op steun waarvan het bedrag is vastgesteld op basis van de prijs of de hoeveelheid afgenomen of op de markt gebrachte producten. Evenmin dient zij van toepassing te zijn op steun waaraan de verplichting is gekoppeld om deze met primaire producenten te delen.
- (8) Deze verordening dient niet van toepassing te zijn op exportsteun of steun waarmee binnenlandse producten ten opzichte van ingevoerde producten worden begunstigd. Met name mag deze verordening niet gelden voor steun ter financiering van de oprichting en exploitatie van een distributienet in andere lidstaten of derde landen. Steun ter financiering van de kosten van deelneming aan handelsbeurzen of van studies of consultancydiensten die noodzakelijk zijn om een nieuw of een bestaand product op een nieuwe markt te introduceren, is in de regel geen exportsteun.
- (9) Deze verordening dient niet te gelden voor ondernemingen in moeilijkheden omdat het niet passend is aan ondernemingen in moeilijkheden financiële steun te verlenen buiten een herstructureringsplan om. Voorts zijn er problemen bij de vaststelling van het bruto-subsidie-equivalent van steun die aan dit soort ondernemingen wordt verleend. Met het oog op rechtszekerheid dienen duidelijke criteria te worden vastgesteld die geen beoordeling van alle specifieke kenmerken van de situatie van een onderneming vergen, om te kunnen bepalen of een onderneming voor de toepassing van deze verordening als een onderneming in moeilijkheden dient te worden beschouwd.
- (10) De periode van drie jaar dient voor de toepassing van deze verordening op voortschrijdende grondslag te worden beoordeeld, zodat bij elke nieuwe verlening van de-minimissteun het totale in het betrokken belastingjaar en in de twee voorgaande belastingjaren aan de-minimissteun verleende bedrag in aanmerking wordt genomen.
- (11) Wanneer ondernemingen actief zijn zowel in sectoren die van het toepassingsgebied van deze verordening zijn uitgesloten als in andere sectoren of activiteiten, dient deze verordening van toepassing te zijn op die andere sectoren of activiteiten, mits de lidstaten, met passende middelen zoals een scheiding van de activiteiten of een uitsplitsing van de kosten, ervoor zorgen dat de activiteiten in de uitgesloten sectoren geen de-minimissteun genieten. Hetzelfde beginsel dient te gelden wanneer ondernemingen actief zijn in sectoren waarvoor lagere de-minimisplafonds gelden. Indien niet kan worden gegarandeerd dat de activiteiten in sectoren waarvoor lagere de-minimisplafonds gelden, slechts tot die lagere plafonds de-minimissteun ontvangen, dient het laagste plafond te gelden voor alle activiteiten van de onderneming.
- (12) Deze verordening dient regels vast te stellen om te verzekeren dat het niet mogelijk is de in specifieke verordeningen of besluiten van de Commissie vastgestelde maximale steunintensiteiten te omzeilen. Zij dient ook te voorzien in duidelijke regels inzake cumulering, die gemakkelijk zijn toe te passen.
- (13) Deze verordening sluit niet de mogelijkheid uit dat een maatregel misschien op andere gronden dan die welke in deze verordening worden uiteengezet, niet als staatssteun in de zin van artikel 107, lid 1, van het Verdrag wordt beschouwd, bijvoorbeeld omdat de maatregel voldoet aan het criterium van de marktdeelnemer in een marktconomie (MEOP) of omdat met de maatregel geen overdracht van staatssteunmiddelen gemoeid is.
- (14) Met het oog op transparantie, gelijke behandeling en een doelmatige monitoring dient deze verordening slechts te gelden voor de-minimissteun waarvan het bruto-subsidie-equivalent vooraf precies kan worden berekend zonder dat een risicoanalyse hoeft te worden uitgevoerd („transparante steun”). Deze precieze berekening kan bijvoorbeeld worden uitgevoerd voor subsidies, rentesubsidies en belastingvrijstellingen waarvoor een plafond geldt, of andere instrumenten die in een plafond voorzien dat kan garanderen dat het toepasselijke plafond niet wordt overschreden. De vaststelling van een plafond betekent dat de lidstaat, zolang het precieze steunbedrag niet of nog niet bekend is, dient aan te nemen dat het bedrag gelijk is aan het plafond, om te verzekeren dat diverse steunmaatregelen tezamen het in deze verordening vastgestelde plafond niet overschrijden, en om de regels inzake cumulering toe te passen.
- (15) Met het oog op transparantie, gelijke behandeling en correcte toepassing van het de-minimisplafond dienen alle lidstaten dezelfde berekeningsmethode toe te passen. Om deze berekening te vergemakkelijken, dienen steunbedragen die in een andere vorm dan een subsidie worden verleend, in bruto-subsidie-equivalent te worden omgerekend. Ter berekening van het bruto-subsidie-equivalent voor andere soorten transparante steun dan subsidies en voor in verschillende tranches uit te keren steun, dienen marktpercentages te worden gebruikt die van toepassing zijn op het tijdstip dat dit soort steun wordt verleend. Met het oog op een eenvormige, transparante en eenvoudige toepassing van de staatssteunregels dienen, voor de toepassing van deze verordening, de referentiepercentages die zijn vastgelegd in de mededeling van de Commissie over de herziening van de methode waarmee de referentie- en disconteringspercentages worden vastgesteld ⁽¹⁾, als marktpercentages te gelden.
- (16) Steun vervat in leningen dient als transparante de-minimissteun te gelden indien voor het berekenen van het bruto-subsidie-equivalent de marktrente is gebruikt die van toepassing is op het tijdstip van de steunverlening. Om de behandeling te vereenvoudigen van kleine, kortlopende leningen dient deze verordening te voorzien in een duidelijke regel, die gemakkelijk is toe te passen en die rekening houdt met zowel het bedrag als de looptijd van de lening. Op basis van de ervaring van de Commissie kunnen leningen gedekt door zekerheden ten

⁽¹⁾ PB C 14 van 19.1.2008, blz. 6.

belope van ten minste 50 % van de lening en ofwel voor een bedrag van ten hoogste 1 000 000 EUR en een looptijd van maximaal vijf jaar ofwel voor een bedrag van ten hoogste 500 000 EUR en een looptijd van tien jaar, worden beschouwd als leningen met een bruto-subsidie-equivalent dat gelijk is aan het de-minimisplafond.

- (17) Steun vevat in kapitaalinjecties dient alleen als transparante de-minimissteun te gelden indien het totale, door de overheid ingebrachte bedrag het de-minimisplafond niet overschrijdt. Steun vevat in risicofinancieringsmaatregelen in de vorm van investeringen van eigen vermogen of quasi-eigen vermogen, als bedoeld in (*de nieuwe richtsnoeren inzake risicofinanciering*), dient alleen als transparante de-minimissteun te gelden indien het met de betrokken maatregel aan elke doelonderneming verstrekte kapitaal het de-minimisplafond niet overschrijdt.
- (18) Steun vevat in garanties dient als transparant te worden beschouwd indien het bruto-subsidie-equivalent is berekend op basis van de safe-harbour-premies die voor het betreffende soort onderneming in een mededeling van de Commissie zijn vastgesteld. Voor bijvoorbeeld kleine en middelgrote ondernemingen vermeldt de mededeling van de Commissie betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het EG-Verdrag op staatssteun in de vorm van garanties ⁽¹⁾ niveaus van jaarpremies waarboven een staatsgarantie geacht wordt geen steun te vormen. Om de behandeling van kortlopende garanties ten behoeve van maximaal 80 % van een betrekkelijk kleine lening te vereenvoudigen, dient deze verordening te voorzien in een duidelijke regel, die gemakkelijk is toe te passen en die rekening houdt met zowel het bedrag als de looptijd van de garantie. Deze regel dient niet te gelden voor garanties voor onderliggende transacties niet zijnde een lening, zoals garanties voor eigen-vermogenstransacties. Wanneer de garantie niet meer dan 80 % van de onderliggende lening bedraagt, het garantiebedrag niet meer dan 1 500 000 EUR bedraagt en de looptijd van de garantie niet meer dan vijf jaar bedraagt, kan de garantie worden beschouwd als een garantie met een bruto-subsidie-equivalent dat gelijk is aan het de-minimisplafond. Hetzelfde geldt indien de garantie niet meer dan 80 % van de onderliggende lening bedraagt, het garantiebedrag niet meer dan 750 000 EUR bedraagt en de looptijd van de garantie niet meer dan tien jaar bedraagt.
- (19) Wanneer het om een lening of een garantie gaat voor een bedrag dat lager is of een looptijd die korter is dan die welke in de overwegingen 16 en 18 zijn vermeld, dient het bruto-subsidie-equivalent te worden berekend door de verhouding tussen het daadwerkelijke bedrag en het in de overwegingen 16 en 18 vermelde maximumbedrag te vermenigvuldigen met de verhouding tussen de daadwerkelijke looptijd en vijf jaar maal

200 000 EUR. Zodoende zou bijvoorbeeld een lening van 500 000 EUR voor 2,5 jaar geacht worden een bruto-subsidie-equivalent van 50 000 EUR te hebben.

- (20) Bij aanmelding door een lidstaat kan de Commissie nagaan of een maatregel die geen subsidie, lening, garantie, kapitaalinjectie of risicofinancieringsmaatregel in de vorm van een investering van eigen vermogen of quasi-eigen vermogen is, een bruto-subsidie-equivalent oplevert dat het de-minimisplafond niet overschrijdt — en dus onder het toepassingsgebied van deze verordening kan vallen.
- (21) Het is de plicht van de Commissie erop toe te zien dat de staatssteunregels worden nageleefd en de lidstaten dienen, in overeenstemming met het in artikel 4, lid 3, van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde samenwerkingsbeginsel, de vervulling van deze taak te vergemakkelijken door de nodige instrumenten uit te werken om te waarborgen dat het totale bedrag dat eenzelfde onderneming in het kader van de de-minimisregel aan de-minimissteun wordt verleend, het totale toelaatbare plafond niet overschrijdt.
- (22) Lidstaten dienen zich, voordat zij de-minimissteun verlenen, ervan te vergewissen dat het de-minimisplafond voor hun lidstaat met de nieuwe de-minimissteun niet zal worden overschreden en dat de overige voorwaarden van deze verordening in acht worden genomen.
- (23) Om ervoor te zorgen dat de lidstaten beschikken over accurate, betrouwbare en volledige gegevens die garanderen dat door het verlenen van nieuwe de-minimissteun het plafond dat voor de betrokken onderneming geldt, niet wordt overschreden, dient van de lidstaten te worden verlangd dat zij een centraal register voor de-minimissteun aanleggen dat gegevens bevat over alle de-minimissteun die, overeenkomstig deze verordening, door overheden in die lidstaat is verleend. Het dient de lidstaten vrij te staan om te bepalen hoe zij hun register vormgeven en het geschikte mechanisme te kiezen om dit register aan te leggen in overeenstemming met hun grondwettelijke en bestuurlijke organisatie, mits geborgd wordt dat alle overheidsinstanties in de lidstaat het bedrag aan de-minimissteun dat iedere onderneming ontvangt, aan de hand van dat register kunnen controleren. Lidstaten dient voldoende tijd te worden gegund om dit soort register op te zetten.
- (24) Totdat een lidstaat een centraal register heeft aangelegd en totdat dit register een periode van drie jaar bestrijkt, dient de lidstaat de betrokken onderneming het bedrag dat aan de-minimissteun wordt verleend, mee te delen, alsmede het feit dat het de-minimissteun betreft, onder

⁽¹⁾ PB C 155 van 20.6.2008, blz. 10.

uitdrukkelijke verwijzing naar deze verordening. Voorts dient de betrokken lidstaat, alvorens dit soort steun te verlenen, van de onderneming een verklaring te verlangen over andere onder deze verordening of andere de-minimisverordeningen vallende de-minimissteun die deze onderneming gedurende het betrokken belastingjaar en de twee voorgaande belastingjaren heeft ontvangen.

- (25) Om de Commissie in staat te stellen op de toepassing van deze verordening toe te zien en potentiële verstoringen van de mededinging op het spoor te komen, dient van de lidstaten te worden verlangd dat zij jaarlijks elementaire gegevens verschaffen over de bedragen die in overeenstemming met deze verordening zijn verleend. Indien de lidstaat de Commissie heeft meegedeeld waar alle in de verslagen gevraagde gegevens publiek beschikbaar worden gesteld, dient van de lidstaat niet te worden verlangd dat deze de Commissie een verslag doet toekomen.
- (26) Gezien de ervaring van de Commissie en met name de regelmaat waarmee het over het algemeen noodzakelijk is het staatssteunbeleid te herzien, dient de geldigheidsduur van deze verordening te worden beperkt. Ingeval de geldigheidsduur van deze verordening mocht verstrijken zonder dat deze is verlengd, dienen de lidstaten te beschikken over een aanpassingsperiode van zes maanden met betrekking tot de-minimissteun die onder deze verordening viel,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Toepassingsgebied

1. Deze verordening is van toepassing op steun die aan ondernemingen wordt verleend in alle sectoren met uitzondering van:

- a) steun verleend aan in de sectoren visserij en aquacultuur actieve ondernemingen voor zover die onder Verordening (EG) nr. 104/2000 van de Raad⁽¹⁾ vallen;
- b) steun verleend aan in de primaire productie van landbouwproducten actieve ondernemingen;
- c) steun verleend aan op het gebied van de verwerking en de afzet van landbouwproducten actieve ondernemingen, in de volgende gevallen:
 - i) wanneer het steunbedrag wordt vastgesteld op basis van de prijs of de hoeveelheid van dergelijke van primaire producenten afgenomen producten die door de betrokken ondernemingen op de markt worden gebracht;
 - ii) wanneer de steun afhankelijk wordt gesteld van de voorwaarde dat deze steun geheel of ten dele aan primaire producenten wordt doorgegeven;
- d) steun voor werkzaamheden die verband houden met de uitvoer naar derde landen of lidstaten, met name steun die direct aan de uitgevoerde hoeveelheden is gerelateerd, en steun voor de oprichting en exploitatie van een distributienet of andere lopende uitgaven in verband met werkzaamheden op het gebied van uitvoer;

e) steun die afhangt van het gebruik van binnenlandse in plaats van ingevoerde goederen;

f) steun verleend aan ondernemingen in moeilijkheden in de zin van artikel 2, onder e).

2. Wanneer een onderneming actief is zowel in de in de punten a), b) of c), van lid 1 bedoelde sectoren als in sectoren die binnen het toepassingsgebied van deze verordening vallen, is deze verordening van toepassing op steun ten behoeve van activiteiten in die laatste sectoren of activiteiten, mits de lidstaten, met passende middelen zoals een scheiding van de activiteiten of een uitsplitsing van de kosten, ervoor zorgen dat de activiteiten in de uitgesloten sectoren geen de-minimissteun genieten uit hoofde van deze verordening.

Artikel 2

Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

- a) „landbouwproducten”: de in bijlage I bij het Verdrag vermelde producten, met uitzondering van visserij- en aquacultuurproducten vermeld in bijlage I bij Verordening (EU) nr. (nog niet vastgesteld; zie het Commissievoorstel COM(2011) 416) houdende een gemeenschappelijke marktordening voor visserijproducten en aquacultuurproducten;
- b) „verwerking van landbouwproducten”: een bewerking van een landbouwproduct die een product oplevert dat nog steeds een landbouwproduct is, met uitzondering van activiteiten op landbouwbedrijven die nodig zijn om een plantaardig of dierlijk product voor de eerste verkoop voor te bereiden;
- c) „afzet van landbouwproducten”: het in voorraad hebben of uitstellen met het oog op verkoop, te koop aanbieden, leveren of op enige andere wijze verhandelen, met uitzondering van de eerste verkoop door een primaire producent aan wederverkopers of verwerkingsbedrijven en alle activiteiten waarmee een product voor een dergelijke eerste verkoop wordt voorbereid. Verkoop door een primaire producent aan eindgebruikers geldt als afzet indien deze plaatsvindt in speciaal daartoe voorziene afzonderlijke lokalen;
- d) „één onderneming”: alle entiteiten die ten minste één van de volgende betrekkingen met elkaar hebben:
 - i) een entiteit heeft de meerderheid van de stemrechten van de aandeelhouders of vennoten van een andere entiteit;
 - ii) een entiteit heeft het recht de meerderheid van de leden van het bestuurs-, leidinggevend of toezichthoudend orgaan van een andere entiteit te benoemen of te ontslaan;
 - iii) een entiteit heeft het recht een overheersende invloed op een andere entiteit uit te oefenen op grond van een met deze entiteit gesloten overeenkomst of een bepaling in de statuten van laatstgenoemde entiteit;
 - iv) een entiteit die aandeelhouder of vennoot is van een andere entiteit, heeft, op grond van een met andere aandeelhouders of vennoten van die andere entiteit gesloten overeenkomst, als enige zeggenschap over de meerderheid van de stemrechten van de aandeelhouders of vennoten van laatstgenoemde entiteit.

⁽¹⁾ Verordening (EG) nr. 104/2000 van de Raad van 17 december 1999 houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector visserijproducten en producten van de aquacultuur (PB L 17 van 21.1.2000, blz. 22).

Entiteiten die via één of meerdere andere entiteiten een van de zo-even beschreven betrekkingen hebben, worden eveneens als één onderneming beschouwd;

e) „onderneming in moeilijkheden”: een onderneming die aan ten minste een van de volgende voorwaarden voldoet:

- i) in het geval van een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid: meer dan de helft van haar geplaatste aandelenkapitaal is verdwenen door gecumuleerde verliezen. Dit is het geval wanneer het in mindering brengen van de gecumuleerde verliezen op de reserves (en alle andere elementen die doorgaans worden beschouwd als een onderdeel van het eigen vermogen van de onderneming), een negatieve uitkomst oplevert die groter is dan de helft van het geplaatste aandelenkapitaal;
- ii) in het geval van een onderneming waarin ten minste een aantal van de vennoten onbeperkt aansprakelijk zijn voor de schulden van de onderneming: meer dan de helft van het kapitaal van de onderneming zoals dat in de boeken van de onderneming is vermeld, is door de gecumuleerde verliezen verdwenen;
- iii) tegen de onderneming loopt een collectieve insolventieprocedure of de onderneming voldoet volgens het nationale recht aan de criteria om, op verzoek van haar schuldeisers, aan een collectieve insolventieprocedure te worden onderworpen;
- iv) de verhouding tussen het vreemd vermogen en het eigen vermogen van de onderneming bedraagt, volgens de boekhouding van de onderneming, meer dan 7,5;
- v) de verhouding tussen de inkomsten van een onderneming vóór aftrek van rente en belasting (EBIT) en de rentedekkingsgraad lag de voorbije twee jaar lager dan 1,0;
- vi) de onderneming heeft van ten minste één in overeenstemming met Verordening (EG) nr. 1060/2009 ⁽¹⁾ geregistreerd ratingbureau een rating gekregen die overeenstemt met CCC+ („betalingscapaciteit afhankelijk van aanhoudend gunstige omstandigheden”) of lager.

Voor de toepassing van punt e) van de eerste alinea wordt een kmo die minder dan drie jaar bestaat, alleen als een onderneming in moeilijkheden beschouwd indien deze voldoet aan punt iii) van dat punt.

Artikel 3

De-minimissteun

1. Steunmaatregelen worden geacht niet aan alle criteria van artikel 107, lid 1, van het Verdrag te voldoen en zijn derhalve vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, van het Verdrag indien zij voldoen aan de voorwaarden die zijn vastgesteld in de leden 2 tot en met 8 van dit artikel en in de artikelen 4 en 5.

2. Het totale bedrag aan de-minimissteun dat per lidstaat aan één onderneming in de zin van artikel 2, onder d), wordt verleend, ligt niet hoger dan 200 000 EUR over een periode van drie belastingjaren.

Het totale bedrag aan de-minimissteun dat per lidstaat wordt verleend aan één onderneming in de zin van artikel 2, onder d), die in het beroepsgoederenvervoer over de weg actief is, ligt niet hoger dan 100 000 EUR over een periode van drie belastingjaren. De-minimissteun wordt niet gebruikt voor de aanschaf van vervoermiddelen voor het goederenvervoer over de weg.

3. Indien een onderneming die in het beroepsgoederenvervoer over de weg actief is, en daarnaast andere activiteiten heeft verricht waarvoor het plafond van 200 000 EUR geldt, is het plafond van 200 000 EUR van toepassing op de onderneming, mits de lidstaten, met passende middelen, zoals een scheiding van de activiteiten of een uitsplitsing van de kosten, ervoor zorgen dat het voordeel voor de activiteit van het goederenvervoer over de weg niet meer dan 100 000 EUR bedraagt en dat de de-minimissteun niet wordt gebruikt voor de aanschaf van vervoermiddelen voor het goederenvervoer over de weg.

4. De-minimissteun is verleend op het tijdstip dat de onderneming krachtens de toepasselijke nationale wet- en regelgeving een wettelijke aanspraak op de steun verwerft.

5. De in lid 2 vastgestelde plafonds zijn van toepassing ongeacht de vorm van de de-minimissteun of het daarmee nastreefde doel en ongeacht het feit of de door de lidstaat verleende steun geheel of ten dele uit middelen van Unieoorsprong wordt gefinancierd. De periode van drie belastingjaren wordt vastgesteld op basis van de belastingjaren zoals de onderneming die in de betrokken lidstaat toepast.

6. De in lid 2 vastgestelde plafonds worden als een subsidiebedrag uitgedrukt. Alle bedragen die worden gebruikt, zijn brutobedragen, dus vóór aftrek van belastingen of andere heffingen. Wanneer steun in een andere vorm dan een subsidie wordt verleend, is het steunbedrag het bruto-subsidie-equivalent van de steun.

Van steun die in meerdere tranches wordt betaald, wordt door discontering de waarde op het tijdstip van de toekenning ervan berekend. De rentevoet die bij discontering wordt gehanteerd, is de disconteringsvoet die op het tijdstip van de steunverlening van toepassing is.

7. Wanneer het in lid 2 vastgestelde de-minimisplafond wordt overschreden door de toekenning van nieuwe de-minimissteun, kan geen van deze nieuwe steunmaatregelen het voordeel van deze verordening genieten.

8. In het geval van fusies of overnames wordt alle de-minimissteun die voordien aan elk van de fuserende ondernemingen is verleend, in aanmerking genomen om te bepalen of nieuwe de-minimissteun voor de nieuwe of de verwervende onderneming het plafond overschrijdt, zonder de vóór de fusie of overname rechtmatig verleende de-minimissteun ter discussie te stellen.

⁽¹⁾ Verordening (EG) nr. 1060/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 inzake ratingbureaus (PB L 302 van 17.11.2009, blz. 1).

Indien één onderneming in twee of meer afzonderlijke ondernemingen wordt opgesplitst, wordt de vóór de splitsing verleende de-minimissteun toegerekend aan de onderneming die de steun genoot, hetgeen in beginsel de onderneming is die de activiteiten overneemt waarvoor de de-minimissteun werd gebruikt. Indien deze toerekening niet mogelijk is, wordt de-minimissteun evenredig toegerekend op basis van de boekwaarde van het aandelenkapitaal van de nieuwe ondernemingen.

Artikel 4

Berekening van het bruto-subsidie-equivalent

1. Deze verordening is alleen van toepassing op steun waarvan het bruto-subsidie-equivalent vooraf precies kan worden berekend zonder dat een risicoanalyse hoeft te worden uitgevoerd (hierna „transparante steun” genoemd). Met name worden de in de leden 2 tot en met 6 genoemde steunmaatregelen als transparante steun beschouwd.

2. Steun vervat in leningen wordt beschouwd als transparante de-minimissteun indien:

a) voor de lening zekerheden zijn gesteld van ten minste 50 % van de lening en de lening ofwel niet meer bedraagt dan 1 000 000 EUR (of 500 000 EUR voor ondernemingen die in het goederenvervoer over de weg actief zijn) en een looptijd van niet meer dan vijf jaar heeft, ofwel niet meer bedraagt dan 500 000 EUR (of 250 000 EUR voor ondernemingen die in het goederenvervoer over de weg actief zijn) en een looptijd van niet meer dan tien jaar heeft. Indien een lening wordt toegekend voor een bedrag dat lager ligt dan die bedragen en/of wordt toegekend voor een periode van minder dan vijf of tien jaar, wordt het bruto-subsidie-equivalent van die lening berekend als een overeenkomstig deel van het in artikel 3, lid 2, vastgestelde toepasselijke plafond, of

b) het bruto-subsidie-equivalent is berekend op grond van het referentiepercentage dat van toepassing is op het tijdstip van de steunverlening.

3. Steun vervat in kapitaalinjecties geldt alleen als transparante de-minimissteun indien het totale door de overheid ingebrachte bedrag het de-minimisplafond niet overschrijdt.

4. Steun vervat in risicofinancieringsmaatregelen in de vorm van investeringen van eigen vermogen of quasi-eigen vermogen geldt, wat de doelonderneming betreft, alleen als transparante de-minimissteun indien het met de betrokken maatregel aan elke doelonderneming verstrekte kapitaal het de-minimisplafond niet overschrijdt.

5. Steun vervat in garanties wordt beschouwd als transparante de-minimissteun indien:

a) de garantie niet meer dan 80 % van de onderliggende lening bedraagt en ofwel het garantiebepdrag niet meer belooft dan 1 500 000 EUR (of 750 000 EUR voor ondernemingen die

in het goederenvervoer over de weg actief zijn) en de garantie een looptijd van niet meer dan vijf jaar heeft, ofwel het garantiebepdrag niet meer belooft dan 750 000 EUR (of 375 000 EUR voor ondernemingen die in het goederenvervoer over de weg actief zijn) en de garantie een looptijd van niet meer dan tien jaar heeft. Indien het garantiebepdrag lager ligt dan die bedragen en/of de garantie wordt toegekend voor een periode van minder dan vijf of tien jaar, wordt het bruto-subsidie-equivalent van die lening berekend als een overeenkomstig deel van het in artikel 3, lid 2, vastgestelde toepasselijke plafond, of

b) het bruto-subsidie-equivalent wordt berekend op basis van de safe-harbour-premies die in een mededeling van de Commissie zijn vastgesteld⁽¹⁾; of

c) vóór de tenuitvoerlegging de methode voor het berekenen van het bruto-subsidie-equivalent van de garantie door de Commissie is aanvaard na aanmelding van die methode bij de Commissie op grond van een op dat tijdstip toepasselijke verordening die de Commissie op staatssteungebied heeft vastgesteld, en de goedgekeurde methode uitdrukkelijk is toegespitst op het soort garanties en het soort onderliggende transacties die in het kader van de toepassing van deze verordening in het geding zijn.

6. Steun vervat in andere instrumenten geldt als transparante de-minimissteun indien het instrument voorziet in een plafond dat kan garanderen dat het toepasselijke plafond niet wordt overschreden.

Artikel 5

Cumulering

1. De-minimissteun die overeenkomstig deze verordening wordt verleend, mag worden gecumuleerd met de-minimissteun die overeenkomstig Verordening (EU) nr. 360/2012 van de Commissie⁽²⁾ wordt verleend, tot en met de in die verordening vastgestelde plafonds. Deze steun mag worden gecumuleerd met de-minimissteun die overeenkomstig andere de-minimisverordeningen wordt verleend, tot en met het in artikel 3, lid 2, vastgestelde plafond.

2. De-minimissteun wordt niet gecumuleerd met staatssteun ten behoeve van dezelfde in aanmerking komende kosten of met staatssteun ten behoeve van dezelfde risicofinancieringsmaatregel indien deze cumulering leidt tot het overschrijden van de hoogste steunintensiteit die of het steunbedrag dat in de specifieke omstandigheden van elke zaak door een groeps-vrijstellingsverordening of een besluit van de Commissie is vastgesteld.

Artikel 6

Monitoring en verslaglegging

1. De lidstaten zetten tegen 31 december 2015 een centraal register voor de-minimissteun op. Dit centrale register bevat informatie over elke begunstigde (onder meer of het een kleine, middelgrote of grote onderneming betreft en de economische

⁽¹⁾ Thans de mededeling van de Commissie betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het EG-Verdrag op staatssteun in de vorm van garanties (PB C 155 van 20.6.2008, blz. 10).

⁽²⁾ Verordening (EU) nr. 360/2012 van de Commissie van 25 april 2012 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun verleend aan diensten van algemeen economisch belang verrichtende ondernemingen (PB L 114 van 26.4.2012, blz. 8).

sector van haar hoofdactiviteit (NACE-code op afdelingsniveau⁽¹⁾), de datum van steunverlening en het bruto-subsidie-equivalent van elke de-minimissteunmaatregel die in overeenstemming met deze verordening door een autoriteit in die lidstaat is verleend). Dit register bevat alle de-minimismaatregelen die vanaf 1 januari 2016, overeenkomstig deze verordening, worden verleend.

2. Lid 3 is van toepassing totdat een lidstaat een centraal register heeft opgezet en totdat het register een periode van drie jaar bestrijkt.

3. Wanneer een lidstaat voornemens is overeenkomstig deze verordening de-minimissteun aan een onderneming te verlenen, stelt deze de onderneming schriftelijk in kennis van het voorgenomen steunbedrag (uitgedrukt als bruto-subsidie-equivalent) en van het feit dat het de-minimissteun betreft, waarbij uitdrukkelijk naar deze verordening wordt verwezen en de titel en de vindplaats ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie* worden vermeld. Wanneer overeenkomstig deze verordening in het kader van een regeling de-minimissteun wordt verleend aan verschillende ondernemingen en in het kader van die regeling aan die ondernemingen uiteenlopende bedragen aan individuele steun worden verleend, kan de betrokken lidstaat ervoor kiezen deze verplichting te vervullen door de ondernemingen een vast bedrag mee te delen dat met het in het kader van die regeling maximaal te verlenen steunbedrag overeenstemt. In dat geval wordt het vaste bedrag gebruikt om te bepalen of het in artikel 3, lid 2, vastgestelde plafond in acht is genomen. Alvorens de steun te verlenen, verlangt de lidstaat van de betrokken onderneming een (schriftelijke of elektronische) verklaring over alle andere, onder deze verordening of andere de-minimisverordeningen vallende de-minimissteun die deze onderneming gedurende de twee voorgaande belastingjaren en het lopende belastingjaar heeft ontvangen.

4. Een lidstaat verleent pas nieuwe de-minimissteun overeenkomstig deze verordening nadat deze zich ervan heeft vergewist zowel dat dit het totale aan de betrokken onderneming aan de-minimissteun verleende bedrag niet zodanig doet toenemen dat het in artikel 3, lid 2, vastgestelde plafond wordt overschreden, als dat alle voorwaarden van de artikelen 1 tot en met 5 in acht zijn genomen.

5. De lidstaten leggen dossiers aan die alle gegevens bevatten met betrekking tot de toepassing van deze verordening. Deze dossiers bevatten alle gegevens die nodig zijn om te kunnen nagaan of de voorwaarden van deze verordening in acht zijn genomen. De dossiers betreffende individuele de-minimissteun worden gedurende tien belastingjaren vanaf de datum van de steunverlening bewaard. Voor de-minimissteunregelingen worden de dossiers bewaard gedurende 10 jaar te rekenen vanaf de datum van de laatste individuele steunverlening op grond van dat soort regeling. De betrokken lidstaat verstrekt de Commissie op haar schriftelijk verzoek binnen 20 werkdagen, of binnen de langere termijn die in het verzoek is vastgesteld,

alle gegevens die de Commissie nodig acht om te kunnen nagaan of aan de voorwaarden van deze verordening is voldaan, en met name het totale bedrag aan de-minimissteun dat een onderneming overeenkomstig deze verordening en overeenkomstig andere de-minimisverordeningen heeft ontvangen.

6. De lidstaten brengen jaarlijks bij de Commissie verslag uit over de toepassing van deze verordening. Deze verslagen bevatten:

- a) het totale bedrag aan de-minimissteun dat in de betrokken lidstaat overeenkomstig deze verordening in het voorgaande kalenderjaar is verleend, uitgesplitst naar economische sector en naar bedrijfsomvang (kleine, middelgrote of grote onderneming) van de begunstigde ondernemingen;
- b) het totale aantal begunstigden van de-minimissteun die in de betrokken lidstaat overeenkomstig deze verordening in het voorgaande kalenderjaar is verleend, uitgesplitst naar economische sector en naar bedrijfsomvang (kleine, middelgrote of grote onderneming) van de begunstigde ondernemingen;
- c) alle overige informatie over de toepassing van deze verordening die de Commissie verlangt en die tijdig, voordat het verslag moet worden ingediend, nader wordt aangegeven.

Het eerste verslag wordt ingediend tegen 30 juni 2017 en bestrijkt het kalenderjaar 2016. Indien alle in de verslagen gevraagde gegevens door de lidstaat publiek beschikbaar worden gesteld, wordt van de lidstaat niet verlangd dat deze de Commissie een verslag doet toekomen. Jaarlijks maakt de Commissie een synthese bekend van de gegevens uit die jaarlijkse verslagen, met onder meer het totale bedrag aan de-minimissteun dat iedere lidstaat overeenkomstig deze verordening heeft verleend.

Artikel 7

Overgangsbepalingen

1. Alle individuele de-minimissteun die tussen 2 februari 2001 en 30 juni 2007 was verleend en die aan de voorwaarden van Verordening (EG) nr. 69/2001 voldoet, wordt geacht niet aan alle criteria van artikel 107, lid 1, van het Verdrag te voldoen en is bijgevolg van de aanmeldingsverplichting uit hoofde van artikel 108, lid 3, van het Verdrag vrijgesteld.

2. Alle individuele de-minimissteun die tussen 1 januari 2007 en 30 juni 2014 is verleend en die aan de voorwaarden van Verordening (EG) nr. 1998/2006 voldoet, wordt geacht niet aan alle criteria van artikel 107, lid 1, van het Verdrag te voldoen en is bijgevolg van de aanmeldingsverplichting uit hoofde van artikel 108, lid 3, van het Verdrag vrijgesteld.

3. Na het verstrijken van de toepassingsduur van deze verordening kan alle de-minimissteun die aan de voorwaarden van deze verordening voldoet, nog gedurende zes maanden geldig ten uitvoer worden gelegd.

⁽¹⁾ Overeenkomstig artikel 2, lid 1, onder b), van en bijlage I bij Verordening (EG) nr. 1893/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 2006 tot vaststelling van de statistische classificatie van economische activiteiten NACE Rev. 2 en tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 3037/90 en enkele EG-verordeningen op specifieke statistische gebieden (PB L 393 van 30.12.2006, blz. 1).

*Artikel 8***Inwerkingtreding en toepassingsduur**

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2014 en is van toepassing van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2020.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 17 juli 2013.

Voor de Commissie

De voorzitter

[...] [...]
